

**Ahmad FƏRHAD****Poema****I hissə**

Ey tacı-darım,
Ey vəfah yarım,
Neçə yol üstündən
Bəd rüzgar osdi
Ömrüm de tələsdi
Qorxdum hicridən
öləm.
Vüsala yetməye
billəm.
Ey Məkkəm,
Ey Mədinəm,
Ey qiblegahim,
ey penahim,
Sənsiz göylərə qalxdı
dilimdə ahim.
Yalvardım, ey Allahım,
Bir az da
Möhələt mənə ver
Oyandi bu yer.
Aparmağın telasına,
Ümudum kəsmə.
Ey tacı-darım,
Külli ixtiyarım,
Sənə bağlı
Yaşadım ürəyi dağlı.
Ey qonçom,
qızıl gülüm,
Ey laleñ,
Laleñ kimi
qəlbimdə qara
Hicridən ürəyim yara.
Ey bənövşəm,
ey nərgizim,
Bənövşəntək
boynum də bükülüb,
Nərgizin tek
rəngim də çəkilib.
Sənsiz fəka həyanım,
Sənə qurbandı
bu canım.
Gəlsəm hüzuruna
qurbanı qəbul eyle.
Sənsiz döñübür selə
Göz yaşım,
o da ki, qan içində.
Cismim ruhumla
üşşan içində.
Gecə-gündüz
mon səni andım,
Ayrılığın oduna yandım.
Ela bil başıma
odlar eləndi
Cismim də qəmə bələndi.
Neçə yol
sorsarı tek
aləmi gəzdim,
Canımdan bezdim,
Neçə yol olımı üzdüm
bu heyətdən.
Qaçdım hər toydan
hər bütəndən.
Sənsiz xoş gününüm
olmaz,
Toyum, düyünməz
olmaz.
Dilimədə ahu-zar,
Hər güllü gülləzər
Mənə cəhənnəm oldu
Bənimz gül kimi
soldu.
Adını vird cələməkdən

Dilim-dilim oldu.
Ağzımda dilim,
Qalxmadi olım,
Birə gül üzüm,
Gəlmədi üzüm.
Soninlo öyüno bilim
ter qoñçam
ey, tər gülüm.
Necə öyünum ki,
Soni yadlara verdim,
Ayaqlar altına sordim
O gül camalı.
Olmadım vəfah.
Mon səndon ötrü
Analıq haqqını atdım.
Birə qasqı qanımı
tutdim
mon səni
odlara çatdım.

Ey sərvörüm,
Ey sərdarım,
Ey gülli diyarım,
Bu can qohrının
Sultanısan hem,
Canıman canısan
hem.
Ey başımın tacı
Sənsiz talehim
acı.
Qürbətin üzü soyuqdur
Könlümü isida bilməz,
Qelbimin qomını silməz.
Tükendi səbri
qərarım
Qalmadı aza
aramım.
Neçə yol canımdan
ötdüm,
Neçə yol vesiyət
etdim.
Bu birəhməfələk
sankı, bir qarı
Vədəsiz gor olsa
ixtiyari.
Yönlü Vətəno səri,
Qoyarsız qəbra emanət,
Vətəndər mənə connət.
El eger geriyə dənsə,
Bikərsiz Vətəndən
Vətənə məni,
Alarsız Vətənə məni.
Gözərim dikilməz yola,
Ruhum bəlkə şad
ola.

II hissə

Ey Dirili dağım,
Ey bağcığı bağım,
Səndo doğuldum.
Məskənimənsən,
Canımdan artıq
səni sevdim.
Başı bulud çırmalı
her zirvəni sevdim.
Hər meyväsi can dərməni,
bağları sevdim.
Baharda çal-çığırlı
dağlarını sevdim.
Mazan nənə, Qurbani məzəri
ən eziç pirim oldu,
and yerim oldu.
Aranım, hem yaylığım
oldun,
Yurd-yuvəm, oylığım
oldun,
Malıma otlığım
oldun.
Birə gülənlük ayrılgıa,
dözmədim, inan.
Öz eziç canımı
qurban
Demişəm hər zaman,
her an.
Bu qanlı fəleyin
birəndən-birə
Birəndən üzü döndü.
Sən də həyat növrəti
söndü.
O, isti quçağından
aralı düşdük.
Ayrılıq zohrisin
içdik.

*Susadım vəslini görməkliyə ey canı-cahanım
Söylə ki Yusif üçün Yaqubu-Kənan susadı.*

Nəsimi.

İllərlə ayrı yaşadım
vüsələmdən.
neco dözdüm
Öz oziz canımdan da
olimi üzdüm.
Dağıldı cəh-cəlalim,
artdı molalim
günü-gündən.
Aralı gozdim
hor toy-düyündən.
No zaman yetdilmişə
yuxuma girdin.
Saralıb teşən deyən
bağımı gördüm.
Ayıldım otəyim
qan ilo doldu.
Yanağım bağım kimi
soldu.
Gözümüzün yaşı tükəndi
Nə qədər ağlamaq olar?
Dilimədə ağı no qədər
yas saxlamaq olar
Göz yaşı içinde
ixtiyar çağına yetdim.
Hicrimdə xəsta bülbül
kimi ötdüm.
Ey, dörd ortağım,
Ey, Dirili dağım,
Dilimədə ağım,
Sənə bağı
Yaşadım ürəyi dağlı.
səndən aralı.
Ayrılıq oduna yandım,
Mon ancaq səni andim.
dördəmə-dərman,
Na qədər dard çəkar insan?
Məcnən kimi səhərlərə qaçdım,
əlimi göyərənə ağıdım.
Vüsala yetmek üçün
mənə döziüm ver, Allahım.
Günahı yumaq üçün
Yetməzmi bə qəder
ahim?
Son anda alıma
xoş təleh yazılsın,
Məzərim yurda qazılsın!

III hissə

Həsrətom, ey gül
iller ilə
Mon sənə həsrot.
Ol, gül-camala,
vəsfinə həsrot.
Kim yazdı bə qara
bəxti ki,
Bəxtimizin çərəq
söndü.
Əsdimi bed rüzgar
fəleyin
üzü də döndü.
İllər ilə qalmışam
ol, gül üzə həsrot,
Çəmən-çiyəyo,
dağ-düzo həsrot.
Baharda hər torəf
tor güllər içinde,
Hər yanda bayram görünərdi
ellər içində.
İndi də hər dağına
hər daşına həsrot.
Damında yuva quran
quşuna həsrot,
Hər ağacına, hər koluna həsrot,
Məni sənə yetirən
yoluna həsrot.
Göz yaşı tek dumdur
bulğına həsrot,
O qədər zoifəm həttə,
sorağına həsrot,
Qalmışam, hər yaşla,
hər alına həsrot,
Zirvəde ov dalında
qaralma həsrot.
Hər yanı connət görünən
torpağına həsrot,
Hər meyväsi can dərməni
bagına həsrot.

Ey, nurum,
Ey, çirağım,
Ey, Dirili dağım!

Son

Dağ-döşündə sürünən dumanın
ruhuma lozət.

Çəmənə yenən çönin do
bir ayrıca connət.

Səhər-səhər şəhli mehin
saçını yalayardı.

Ömrümə özür alayardı.

Təşən deyərək susadın
vosfinə hor an.

Dövrənin üzü dönsün
olmadı hayan.

Didələrimdən otoye
qan-yaş oləndi.

Ayrılıqdan cismən qomo
bolondı.

Nə vaxtsa özür tükənib
çıraq kimi sənən,

Qismət olarsa bir mezar
torpağı enson.

Gər ömrüm yazılırla
azılmasın həsrəti illər

Baş daşına mömin
O, illər ömründən silinibidir

qarışib göz yaşama mömin.
IV hissə
Ey, həbibim.
Ey, töbibim,
Ey, basımn tacı.
Ey, ruhumun chtiyaci
Həyətinə olubdur act.
Nə qədər sondən
aralı yaşadım.
Qəlbə yaralı yaşadım.
Yaşadım çohrosi qomli.
Yaşadım gözlori nəmlə.
Tapmadım özümo həmdəm.
Dolambı dünyani gözdim.
Amma ki hor cofaya dözdüm.
Dözdüm ki, mən sənə döñüm.
Dözdüm ki, qayıdmıñənəndə enim
Torpağı üzümü sürtüm
Tütüyo tok götürüb
gözümə sürtüm.
Xızır dirlilik suyunu sondən alıbdır
Şədad irəm bağım sənə qalıbdır.
Hor çəçayın atri ruha şəfadır.
Hər suyun həm havan
dərdo dəvədir.
İqtidaram idin,
İxtiyarım idin,
Ən vəfali yarım idin.
İllər ilə mon sondən
ayrı
Çekorək həsrot yaşadım.
Zülm ilə zillət yaşadım.
Ela sandım ki, itirib
connət yaşadım.
Ağladım, göz yaşam bir selə döndü
Nəm çökdi, od-közüm külü döndü.
Ey, qiblegahim.
Ey, padışahim,
Arzu-muradım,
sonə bağlı,
hor toy, bəusatın
sonə bağlı.
Nə zaman sənsiz üzüm
güldüsə qəflət,
özüma ar elədim.
Olubam xəcıl, cahani başıma
dar elədim.
Sənsiz hər baharın qışa döñübür.
Sevincim yanagımda yaşa döñübür.
Dözdüm, hər məhələte
hor zilləme
hor zillət ki,
Sürünüb dizin-dizin
görüşünə gəlməliyem men.
Günahı yumaq üçün Önündə ölmə
liyem mon
Ey, nurum,
Ey, çirağım,
Ey, Dirili dağım!